

เทศน์อบรมคณะเอ็ม.ดี.ท้าว

เมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๒๘

จิตยังมีกิเลสติดอัฐนั้น

ต่อไปนี้จะพุทธธรรมะให้ท่านทั้งหลายฟังเล็กน้อย พอเป็นที่ระลึกในการมาเยี่ยม
วัดนี้ วันนี้ท่านทั้งหลายมาแสวงบุญดั่งที่ปราชญ์ทั้งหลายท่านประกาศไว้ว่า บุญเป็นของ
เลิศของประเสริฐเหนือสิ่งใด ๆ ในโลก คำว่าบุญคือความสุข ตั้งแต่ความสุขพื้น ๆ ขึ้น
ไปจนกระทั่งถึงความสุขอันสุดยอด เป็นสิ่งที่โลกต้องการด้วยกันทั้งนั้น ทางพุทธศาสนา
จึงสอนโลกให้ละเว้นในสิ่งไม่ดีทั้งหลายอันจะนำมาซึ่งความทุกข์ และให้บำเพ็ญความดี
ที่จะนำมาซึ่งความสุขได้แก่บุญ นี้เราท่านทั้งหลายได้มาเสาะแสวงบุญ ก็สมกับเราเป็น
ภุมิมนุษย์ที่สมบูรณ์แบบ รู้จักดีจักชั่วทุกสิ่งทุกอย่างก็คือมนุษย์ เพราะฉะนั้นศาสนาจึง
มารวมลงที่มนุษย์เราจะเป็นผู้รับไว้ปฏิบัติ เพื่อประโยชน์แก่ตนและเพื่อเทิดทูนพระ
พุทธเจ้าซึ่งเป็นองค์ศาสดา

คำว่าศาสนา ถ้าเราจะเทียบกับวัตถุต่าง ๆ ภายนอก ก็เหมือนเครื่องมือที่ก่อ
สร้างสิ่งต่าง ๆ ต้องมีเครื่องมือ ไม่มีเครื่องมือสิ่งเหล่านั้นจะสำเร็จรูปไปไม่ได้ เช่น ต้น
ไม้จะเป็นประเภทสวยงามหรือมีแก่นหนาแน่นมันคงเพียงไรก็ตาม ก็เป็นไม้ทั้งต้นอยู่
อย่างนั้น จะสำเร็จประโยชน์เป็นบ้านเป็นเรือน เป็นตึกเป็นห้างขึ้นมาอะไรไม่ได้ ถ้าไม่มี
สิ่งเข้าไปเกี่ยวข้อง ไม่มีเครื่องมือที่จะไปเจียรระโนมันออกมา ให้เป็นรูปร่างต่าง ๆ ตาม
ความต้องการของนายช่าง

เช่นช่างไม้ ช่างไม้ต้องมีเครื่องมือ ไม่มีเครื่องมือจะเป็นช่างไม้ไปไม่ได้ และไม้
ทั้งต้นนั้นจะสำเร็จรูปร่างออกมาเป็นสิ่งต่าง ๆ ไม่ได้ ก็เป็นไม้ทั้งต้นอยู่อย่างนั้น จะเป็น
ไม้เนื้อดีก็ตามไม้อ่อนก็ตาม ก็เป็นไม้ทั้งต้นอยู่อย่างนั้น ต่อเมื่อนายช่างได้เจียรระโนออกมา
ตัดมาเลื่อยมาไสกลบเหลี่ยม แยกแยะออกมาทำเป็นวัตถุต่าง ๆ แล้วก็สำเร็จ
ประโยชน์ เช่นอย่างปลุกบ้าน กว่าจะสำเร็จเป็นบ้านขึ้นมา ไม้มีกี่ประเภท ที่เขาเจียรระโน
ออกมาให้เหมาะสมกับเครื่องเคราต่าง ๆ ที่จะปลุกเป็นบ้านเรือนได้

ลำพังไม้เฉย ๆ ถ้าไม่มีเครื่องมือ ไม่มีผู้ไปตัดแปลงก็ไม่สำเร็จประโยชน์ จะเป็น
ไม้เนื้อดีขนาดไหนก็ไม่สำเร็จประโยชน์ มีแต่เพียงชื่อเท่านั้น ต่อเมื่อนายช่างมีเครื่องมือ
และเป็นผู้ฉลาดนำไม้ต้นนั้น ๆ มาเจียรระโนออกไปเพื่อสำเร็จรูปต่าง ๆ จะให้เป็นบ้านก็
เป็น เป็นเรือนก็เป็น เป็นตึกเป็นห้าง เป็นตู้เป็นอะไรก็แล้วแต่เถอะ เป็นไปได้หมด จาก
ความฉลาดของช่างที่มีเครื่องมือสมบูรณ์

นี่ศาสนธรรมของพระพุทธเจ้า คือเครื่องมือสำหรับชำระล้างหรือตัดแปลงผู้คน
ของเราให้ดีทางกาย ทางวาจา ทางใจ จึงต้องมีเครื่องมือ ได้แก่ อรรถธรรมคำสั่งสอน

เป็นเครื่องชี้แนะแนวทางให้ ครูอาจารย์ก็หมายถึงศาสดาเป็นครูใหญ่ ลำดับลงมาที่พระอรหันตอรหันต์ท่านซึ่งเป็นนายช่าง มีแต่ประเภทนายช่างเอกทั้งนั้น จากนั้นมาก็ถึงครูบาอาจารย์จนกระทั่งถึงยุคสมัยทุกวันนี้ ที่ว่าเป็นครูเป็นอาจารย์ ก็คือเป็นผู้แนะนำสั่งสอนสั่งสอนตนได้เรียบร้อยแล้วก็สั่งสอนคนอื่นให้ประพฤติปฏิบัติตาม

การสั่งสอนตนได้เรียบร้อยนั้น หมายถึงว่าสมบูรณ์ทั้งเหตุสมบูรณ์ทั้งผล ผลเป็นที่พอใจหาที่ตำหนิไม่ได้ เพราะเหตุเป็นเครื่องราบรินดิงามสมควรที่จะรับผลอันเป็นที่พึงใจได้ ฉะนั้นจึงสมควรที่จะเป็นครูเป็นอาจารย์ของคน ดังศาสดาของพวกเราทั้งหลายนี้แล มาแนะนำสั่งสอนพวกเราด้วยอรรถด้วยธรรม ทีนี้เราก็เทียบกับว่าคนแต่ละคน ๆ นี้จะเป็นชาติชั้นวรรณะใดก็ตาม ก็เหมือนไม้ชนิดต่าง ๆ นั้นแหละ ไม้เนื้อดี ไม้เนื้อแข็ง ไม้เนื้ออ่อน ก็สำเร็จรูปอะไรไม่ได้ เป็นประโยชน์อะไรไม่ได้ ก็เป็นแต่ไม้เนื้อนั้น ๆ อยู่เท่านั้นเอง ทีนี้คนเราก็เหมือนกันเกิดขึ้นมาจะเป็นเกิดในชาติใดก็ตาม ชั้นวรรณะใดก็ตาม ก็เป็นรูปร่างของคนอยู่เท่านั้น ถ้าไม่มีเครื่องมือคือศาสนธรรม เข้าไปชักฟอกชำระสะสางให้รู้จักดีจักชั่ว รู้จักได้จักเสียแล้ว จะเป็นคนดีขึ้นมาไม่ได้

นี่เราท่านทั้งหลายที่อุตสาหุมานี้ก็ เพื่อมาเสาะแสวงหาบุญหากุศล คำว่ากุศล ได้แก่ ความฉลาด คนไม่ฉลาดหาบุญไม่เจอ กุศล ๆ แปลว่า ความฉลาด คนมีความฉลาด ย่อมเสาะแสวงหาบุญเจอ นี่เราฉลาดในทางเสาะแสวงหาคุณงามความดีมาเพื่อชำระชักฟอกตัวเอง ได้แก่นำโอวาทคำสั่งสอนของท่านไปประพฤติปฏิบัติตาม นั้นแหละชื่อว่าตัดแปลงตนเอง จะให้สำเร็จรูปเป็นชนิดใดก็ได้ คนคนหนึ่ง ๆ มีความเหลื่อมล้ำต่ำสูงต่างกัน ด้วยการชำระสะสางตนเองนั้นแล ขอให้ทุกๆ ท่านได้นำธรรมะนี้ไปกำจัดสิ่งที่ไม่ดีไม่งามทั้งหลาย ที่มันขัดข้องอยู่ภายในจิตใจของเราได้แก่อธรรม ที่เป็นข้าศึกต่อศาสนธรรม แล้วก็ เป็นข้าศึกต่อตัวของเราเองเช่นเดียวกัน ให้สิ่งเหล่านั้นได้สิ้นไปหมดไป ๆ เหลือแต่ธรรมเป็นเครื่องประคองจิตใจของเรา ก็จะมีมีความสุขความเจริญ

คำว่า อรหิ สมฺมาสมฺพุทฺโธ เหล่านี้ ไม่ใช่เป็นคำเล่น ๆ อรหิ ได้แก่ ท่านผู้วิเศษ ลีนแล้วจากกิเลสซึ่งเป็นข้าศึกของใจมาแต่ไหนแต่ไร ได้สิ้นไปหมดแล้ว เป็นผู้ประเสริฐ พระพุทธเจ้าก็เหมือนกัน เราถึงได้เปล่งวาจาถึงท่านว่า พุทฺธํ ธมฺมํ สงฺฆํ สรณํ คจฺฉามิ คือถึงพระพุทธเจ้าหนึ่ง พระธรรมหนึ่ง พระสงฆ์หนึ่ง ว่าเป็นสรณะ คือเป็นที่ฝากเป็นฝากตายกับท่าน กายวาจาอะไรมอบกับท่าน ท่านว่าทำอะไรดีให้ทำตามท่าน ท่านว่าสิ่งใดไม่ดีให้ละตามท่าน นี้แหละคือการตัดแปลงตนเอง ได้แก่นำเครื่องมือคือโอวาทคำสั่งสอนของท่านมาแก้ไขตัดแปลงตนเอง

ตามธรรมดาจิตใจของคนเรามันดีทุกคนนั้นแหละ เราอย่าเข้าใจว่าจิตเราสุภาพอ่อนโยน ดิบตี จะออกไปแข่งคนอื่นเขาไม่ได้ จิตใจของทุกคนมันดีมั่นด้านด้วยกันนั้น

แหละ แม้แต่จิตพระก็ยังดี ถ้าจิตยังมีกิเลสต่อทั้งนั้น นอกจากจิตสิ้นกิเลสแล้วเท่านั้น ถ้าสิ้นกิเลสแล้วไม่ดี ถึงจะเป็นกิริยาอาการแสดงออกอย่างไรก็ตาม ก็สักแต่กิริยาทำทาง แต่เป็นอรรถเป็นธรรมด้วยกันทั้งนั้น ไม่มีกิเลสสิ่งคะนองผลักดันออกมาให้เป็นความต่อต้าน

เมื่อจิตของเราทุกคนมีความต่อต้านด้วยกันแล้ว อะไรที่จะปราบความต่อต้านของใจตนได้ ก็มีแต่ธรรมเท่านั้น อย่างอื่นปราบไม่อยู่ มีแต่ธรรม เช่น มันอยากโกรธให้เขาก็อยาโกรธซิ มันเกิดประโยชน์อะไร เขามาโกรธให้เรา เราเสียใจไหม ถ้าเรายังเสียใจอยู่เราก็อยาโกรธให้เขาซิ เขาจะมาฆ่าเราเป็นยังงัย เราเสียใจไหม เราอยากให้เขาฆ่าไหม ถ้าไม่อยากให้ฆ่า เราก็อยาฆ่าเขาซิ นี่ละธรรมแก่กันอย่างนี้เอง กิเลสมันอยากฆ่า มันอยากฉกอยากลัก อยากประพฤติร่วมประเวณี อยากโกหกมายาสาโดย อยากดื่มแต่น้ำเมาน้ำบ้ำตตลอดเวลาหาความดีไม่ได้ เพราะจิตดวงคะนองนั้นแหละ

อะไรพาให้มันคะนอง ก็คือสิ่งที่เป็นพิษฝังอยู่ในจิตใจ จึงทำใจคนให้คะนองได้ สิ่งที่น่าภราษณ์ท่านว่าดี ไม่อยากทำ ถ้าท่านว่ามันเสียไม่ดี อยากทำ สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ฝืนธรรม ไม่ใช่ของดี เราก็นำธรรมะเข้าไปกำจัดอย่างนี้ นี่เรียกว่าจิตดี มันดีอยากทำสิ่งที่ไม่ควรทำ อยากพูดสิ่งที่ไม่ควรพูด อยากคิดสิ่งที่ไม่ควรคิด ซึ่งเป็นภัยล้วน ๆ ไม่มีคุณเคลือบแฝงอยู่เลย ธรรมจึงต้องแทรกเข้าไป ไม่ให้ทำ สิ่งที่ไม่ดีทั้งหลายอย่าทำ ทำแล้วก็ต้องเป็นทุกข์ทำลายตัวเองนั้นแหละ

ตั้งศีลห้าท่านประกาศมาได้สองพันกว่าปีแล้ว ศีลห้าคืออะไร คือรู้ว่าป้องกันความชั่วช้าลามกของเราที่จะแสดงตัวออกไป มีรั้วกันเอาไว้ เมื่อรั้วกันของเราดีแล้ว เราก็กลายเป็นคนสวยงาม สุขภาพเรียบร้อย ทีนี้จิตก็สุขภาพ กายวาจา ความประพฤติ ทุกสิ่งทุกอย่างสุขภาพอ่อนโยนไปหมด เพราะอำนาจแห่งธรรมเป็นเครื่องชักฟอก นี่เราให้นำธรรมะนี้ไปชักฟอกจิตใจ ไปตัดแปลงจิตใจของเรา

เวลาจะหลับจะนอนก็อย่าได้ลืม อรหิ สมฺมาสมฺพุทฺโธ สุวากุขาโต สุปฺปฏิปนฺโน ฯ ไหว้ท่านเสียก่อน ไหว้ท่านก็คือนำความดีมาสู่เรานั้นแหละ ไหว้ท่านคือไหว้ตัวเอง ธรรมอยู่กับเรา ให้พยายามทำทุกวัน อย่าให้ตัวชี้เกียจคร้านมาเหยียบย่ำทำลายไปได้

ส่วนมากพอเราจะไหว้พระสวดมนต์นี้ แข็งมันก็จะหัก ขามันก็จะหัก หัวก็ปวดอะไรปวดหมด ท้องก็ปวดอยากวิ่งเข้าสู่มหาวิหารไปนั้นแหละ กิเลสมันไล่ ถ้าจะนั่งภาวนามันไล่ไม่ให้นั่ง จะสวดมนต์มันไล่ไม่ให้สวดมนต์ เอาการเอางานที่ไหน ก็กัปกักลับข้างหน้าข้างหลังที่ไหนมีไม่มีก็ตาม มันหามายุ่งไปหมดนั้นแหละ ก็วันพรุ่งนี้จะไปงานโน้น ๆ ไม่มีเวล่ำเวลา ถ้าวันนี้ไม่ได้พักแล้วไม่ไหว มันหลอกคนใส่หมอน กิเลสตัวหลอก ๆ มันหลอกอย่างนี้

เราอย่าไปเชื่อกิเลส นอนก็เคยนอนมาแล้วตั้งแต่วันเกิด อยู่ในท้องแม่ก็นอน เกิด ตกคลอดมาแล้วก็นอน นอนอยู่ตลอด จะไปหวังอะไรเรื่องเสื่อเรื่องหมอนนั้น มรรคผล นิพพาน สวรรค์นิพพาน มีอยู่ทำไมไม่หวัง มันเลิศกว่าเสื่อกว่าหมอนก็ว่าอย่างนั้น ชี สอนเจ้าของต้องสอนอย่างนั้น ถ้าหากว่าเสื่อหมอนเป็นของเลิศของวิเศษแล้ว ก็ทำไมไม่ เอาเสื่อเอาหมอนนี้เป็นศาสตราสอนล่ะ เราหาครูหาอาจารย์ทำไม เราต้องแก้กันอย่างนี้ สุดท้ายเสื่อหมอนก็ห่างจากเราไปเอง ถ้าจิตใจเราไม่หึงหวงในหมอน ธรรมก็แทรกเข้าไป ในจิตใจ มีความขยันหมั่นเพียร

ไหว้พระสวดมนต์นี้ก็ต้องทำวันหนึ่ง ๆ เมื่อเคยชินแล้ว และได้ผลเป็นที่พอใจใน การกระทำความดีแล้ว อยู่ไม่ได้มนุษย์เรา ชี้เกียจชี้คร้านมาเท่าไรก็ตาม เคยชี้เกียจ ชี้ คร้านขนาดไหนก็ตามเถอะ หากมีความขยันขันแข็งขึ้นมาเอง ที่นี้ไม่ได้ทำอยู่ไม่ได้ เมื่อ ธรรมเข้าสู่ใจแล้วกิเลสค่อยห่างไป ๆ จิตใจก็มีความเบิกบานยิ้มแย้มแจ่มใส เชื่อตัวเอง ก็ได้ที่นี้ ตั้งแต่ก่อนเชื่อคนอื่นก็ไม่ได้เชื่อตัวเองก็ไม่ได้ โลกอันนี้หาผู้เชื่อไม่ได้เลย เพราะเราก็เชื่อตัวเราไม่ได้ เขาก็เชื่อเขาไม่ได้ และเขาก็เชื่อเราไม่ได้ เราก็มั่นใจเขาไม่ได้ อีก ที่นี้พอเวลามีธรรมเข้าสู่ใจ ต่างคนต่างเชื่อตัวเองได้แล้วก็เชื่อกันได้มนุษย์เรา นี่ละ ธรรมเป็นของสำคัญ จึงขอให้พี่น้องทั้งหลายได้นำไปประพฤติปฏิบัติ อบรมจิตใจ อย่า ให้ห่างเหินจาก พุทฺโธ ธัมโม สังโฆ

วันหนึ่ง ๆ อย่าได้ลืม การให้ทานก็ดี การรักษาศีลก็ดี การภาวนาก็ดี นี่เป็นสมบัติ ของมนุษย์เราที่จะสั่งสมคุณงามความดีทั้งหลายจากการกระทำเหล่านี้ เข้าสู่ใจของตน อย่าให้ได้ขาดวันขาดคืน เวลาตายแล้วหมดทำทั้งนั้นแหละ ไม่ว่าชาติชั้นวรรณะใด ตาย แล้วก็ทิ้งได้อยู่ เขาเอาศพเอาเมรุเอาชนิดไหนมาประดับประดา ก็ประดับประดาคนตาย มีคุณค่าอะไร เพราะฉะนั้นเราจึงต้องเสาะแสวงหาความดีมาประดับประดาจิตใจของเรา เสียตั้งแต่บัดนี้ จะไม่เสียที่ที่ใดเกิดมาเป็นมนุษย์และพบพระพุทฺธศาสนาด้วย ขอให้ทุก ท่านจงมีความสุขความเจริญโดยทั่วกัน

ขอยุติเพียงเท่านี้